

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

17 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Timofti Vladimir, Alerguș Constantin și Moraru Petru

judecînd, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

**Postolati Igor Anatolie**, născut la 14.11.1980, originar și domiciliat în r-nul Ștefan-Vodă, satul Volintiri.

**Termenul de examinare a cauzei:**

*Prima instanță: 26.11.2013 – 07.07.2015;*

*Instanța de apel: 28.07.2015 – 11.11.2015;*

*Instanța de recurs: 11.01.2016 – 17.05.2016.*

**A C O N S T A T A T :**

**1.** Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 07.07.2015, Postolati Igor a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 2 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce reglementează relații patrimoniale pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă depusă de Motoșenco Vitalii împotriva lui Postolati Igor cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 3000 euro și a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei a fost încetată.

**2.** Pentru a pronunța sentința, instanța a stabilit, că Postolati Igor la 09.07.2013, în jurul orei 17:30, cu scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, aflîndu-se pe str. Vadul lui Vodă 155 din mun. Chișinău, l-a convins pe Motoșenco Vitalii să-i înstrăineze camionul de model "IVECO 509", cu n/î CFS 346, la prețul de 2500 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 40600 lei, banii urmînd să-i achite peste cîteva ore.

În continuare, profitînd de încrederea acordată și primind de la Motoșenco V. camionul menționat, l-a transportat într-o direcție necunoscută însușindu-l, astfel cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

**3.** Sentința a fost atacată cu apel de avocatul Agatii Nadejda în numele inculpatului, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

În motivarea apelului a invocat, că instanța nu s-a expus asupra tuturor probelor și anume declarațiilor părții vătămate, ale martorilor, dat fiind că partea vătămată în plîngere nu a indicat care este prejudiciul cauzat și dacă acesta este considerabil.

Ulterior, avocatul a declarat apel suplimentar, solicitînd casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate din prevederile art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în cele ale art. 190 alin. (1) Cod penal, cu excluderea calificativului „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*” și încetarea procesului penal, din motivul împăcării părților, conform art. 109 Cod penal.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.11.2015, apelul declarat de avocat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Postolati Igor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiind încetat procesul penal în legătură cu împăcarea inculpatului cu partea vătămată, în temeiul art. 109 Cod penal.

**4.1.** Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat, că la 09.07.2013, în jurul orei 17:30, inculpatul Postolati Igor, cu scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, aflîndu-se pe str. Vadul lui Vodă 155 din mun. Chișinău, l-a convins pe Motoșenco Vitalii să-i înstrăineze camionul de model „IVECO 509”, cu n/î C FS 346, la prețul de 2500 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 40600 lei, banii urmînd să-i achite peste cîteva ore. Ulterior, acesta a transportat camionul într-o direcție necunoscută.

**4.2.** La adoptarea soluției, instanța a conchis că, prima instanță a dat o apreciere greșită probelor administrate pe dosar, a concluzionat incorect vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, instanța de apel a conchis că probele apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și anume, prin declarațiile părții vătămate, ale martorilor, cît și prin materialele cauzei.

Instanța a menționat, că în plîngerea părții vătămate adresate la poliție nu s-a indicat cuantumul prejudiciului cauzat și dacă acesta este considerabil. Ulterior, partea vătămată fiind interogată la fel nu a indicat dacă prejudiciul cauzat este considerabil.

Colegiul a conchis, că prejudiciul cauzat la momentul comiterii infracțiunii, pentru partea vătămată nu era considerabil, deoarece avea afacere și erau zile când venitul era de 2000 - 3000 euro pe zi.

Instanța de apel a reținut, că partea vătămată a indicat că prejudiciul cauzat este considerabil apreciind starea materială la momentul când a dat declarații și nu la momentul comiterii faptei și cauzării prejudiciului.

La fel, instanța a constatat că partea vătămată a declarat că la momentul comiterii faptei dispunea de un magazin și mai multe parcări, fapt confirmat și de către inculpat, care a declarat că a luat automobilul de pe teritoriul ce aparținea părții vătămate și că acesta avea mai multe automobile.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 16, 61, 75 Cod penal, astfel a conchis încetarea procesului penal în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea inculpatului cu partea vătămată, în temeiul art. 109 Cod penal.

5. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către procuror, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat următoarele:

- decizia este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța eronat a recalificat acțiunile inculpatului și a exclus calificativul "cu cauzarea prejudiciului considerabil" prevăzut de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și nefondat a încetat procesul penal conform art. 109 Cod penal, acceptînd tranzacția de împăcare;

- efectele împăcării nu puteau fi aplicabile inculpatului, deoarece acestuia i-a fost imputată o infracțiune ce face parte din categoria celor grave;

- partea vătămată V. Motoșenco, la faza urmăririi penale, a specificat că prejudiciul cauzat este considerabil și a fost menținut și în ședința de judecată;

- nu a ținut cont, că în cadrul cercetării judecătorești după ce a fost recuperat prejudiciul, partea vătămată și-a schimbat declarațiile și a declarat că suma de 2500 Euro nu este considerabilă;

- instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile părții vătămate, deoarece din probele acuzării s-a constatat că, în Registrul bunurilor imobile după V. Motoșenco este înregistrat un lot de teren cu suprafața de 0,16 hectare în r-nul Cahul, de asemenea au fost anexate informațiile parvenite de la Inspectoratul Fiscal de Stat, că în perioada anilor 2010-2013 plăți salariale V. Motoșenco nu a primit, circumstanțe, ce confirmă caracterul considerabil al daunei cauzate prin infracțiune;

- instanța de apel în baza propriei convingeri subiective, eronat a decis că în cazul dat nu poate fi imputată circumstanța agravantă „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, deoarece acesta funcționează reieșind din starea materială și venitul victimei;

- intenția inculpatului era îndreptată întru cauzarea de daune în proporții considerabile, deoarece cunoștea unele detalii din activitatea părții vătămate și care era însemnătatea bunului sustras, starea materială și venitul părții vătămate, iar în astfel de circumstanțe, inculpatul a manifestat intenția directă în raport cu agravanta respectivă;

- examinându-se cauza în instanța de apel, în lipsa inculpatului și părții vătămate, între părți nu a avut loc efectiv un proces de împăcare, deoarece evenimentul împăcării urma să fie realizat în fața instanței de judecată și la o nouă rejudecare urma să se constate voința ambelor părți.

6. Asupra recursului nu au fost depuse referințe.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, *cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Instanța de recurs menționează că aceste prevederi legale și-au găsit reflectare în cauza dată.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța de recurs este în drept de a-l admite, cu casarea totală a hotărîrii atacate și să mențină hotărîrea primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Astfel, în opinia Colegiului, instanța de apel greșit a admis apelul avocatului și a casat sentința primei instanțe, rejudecînd cauza, pronunțînd o nouă hotărîre, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Postolati Igor în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea inculpatului cu partea vătămată, în temeiul art. 109 Cod penal.

Colegiul penal constată că potrivit materialelor cauzei, instanța de fond corect l-a recunoscut vinovat pe Postolati Igor de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, luînd la bază totalitatea probelor administrate la dosar, care, fiind examinate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, au confirmat vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

De asemenea Colegiul penal conchide, că instanța de fond întemeiat a reținut, că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii de escrocherie, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, a fost dovedită prin: declarațiile părții vătămate V. Motoșenco, ale martorilor Gh. Curmei, N. Tricolici și P. Melnic; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.09.2013, obiectul cercetării fiind porțiunea de teren situată pe str. Vadul lui Vodă 155 din mun. Chișinău (vol. I, f.d. 10); procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.09.2013 și 23.09.2013, în cadrul căruia partea vătămată V. Motoșenco l-a recunoscut pe Ig. Postolati, ca persoana care s-a prezentat pe nume "Oleg", care la 09.07.2013 i-a luat microbuzul de model "IVECO 509" (vol. I, f.d. 38-39, 86-87); procesele-verbale

de recunoaștere a persoanei după fotografie din 18.09.2013 și 23.10.2013, în cadrul căruia martorul Gh. Curmei l-a recunoscut pe Ig. Postolati, care la 09.07.2013 l-a angajat să transporte microbuzul de model "IVECO 509" la o bază de metal (vol. I, f.d. 40-41, 84-85).

Totodată, Colegiul penal atestă, că instanța de apel a interpretat și a aplicat în mod eronat prevederile art. 109 Cod penal, deoarece în speță împăcarea nu era aplicabilă, dat fiind faptul că inculpatului i-a fost imputată o infracțiune ce face parte din categoria celor grave (art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal), iar astfel concluzia primei instanțe de respingere a împăcării este una întemeiată și legală.

Instanța de recurs mai menționează și faptul, că instanța de apel a examinat cauza în lipsa părții vătămate și a inculpatului, astfel că aplicând prevederile art. 109 Cod penal, nu a verificat și nu a constatat faptul, dacă părțile susțin cererea de împăcare, deoarece voința părților în acest sens este una dintre condițiile acceptării acordului de împăcare.

De asemenea, Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 126 Cod penal, constatînd că prejudiciul cauzat părții vătămate în sumă de 2500 de Euro nu este considerabil, ulterior reîncadrînd acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece partea vătămată V. Motoșenco la faza de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești a declarat că prejudiciul cauzat este considerabil (vol. I, f.d. 18, 172-verso), or, după ce inculpatul a recuperat prejudiciul, partea vătămată și-a schimbat radical declarațiile și a indicat că suma de 2500 de Euro pentru el nu este considerabilă, declarații, ce urmau a fi apreciate critic de către instanța de apel, fiind date întru ameliorarea situației inculpatului.

Instanța de recurs remarcă și faptul, că instanța de apel la constatarea caracterului considerabil al daunei cauzate părții vătămate, urma să analizeze amplu veniturile și starea materială a părții vătămate, deoarece din probele prezentate de către învinuire reiese, că potrivit Registrului Bunurilor Imobile după V. Motoșenco este înregistrat un lot de teren cu suprafața de 0,16 hectare în r-nul Cahul, iar potrivit informației Inspectoratului Fiscal de Stat, pe parcursul anilor 2010-2013, el nu a primit plăți salariale.

În această ordine de idei, Colegiul penal conchide, că circumstanțele menționate confirmă concluzia primei instanțe cu privire la caracterul considerabil al daunei cauzate de către inculpat părții vătămate prin infracțiune, iar argumentele instanței de apel privind excluderea calificativului „cu cauzarea de daune în proporții considerabile” prevăzut la art. 190 alin. (2) Cod penal, cu recalificarea faptei la prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal sunt neîntemeiate.

Prin urmare, instanța de apel greșit a admis apelul avocatului și neîntemeiat a casat sentința primei instanțe, care nu este afectată de erori de drept, recalificînd acțiunile inculpatului, cu încetarea procesul penal în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, conform art. 109 Cod penal.

Din considerentele expuse supra Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul înaintat urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

**8.** În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

### **DECIDE :**

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, cu menținerea sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 07 iulie 2015, în cauza penală în privința lui **Postolati Igor Anatolie**.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 iunie 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Moraru Petru